

ÅKRA SJØMAT AS
Postboks 144
4296 ÅKREHAMN

Kontakt saksbehandler
Jan Meling, 51568726

Åkra Sjømat Karmsund - Avslag på søknad om tillatelse etter forurensningsloven - Varsel om saksbehandlingsgebyr

Vi viser til søknad om utslippstillatelse datert 07.10.2022 med påfølgende dokumentasjon datert 08.12.2022.

Vedtak

Statsforvalteren i Rogaland avslår søknad om utslippstillatelse fra Åkra Sjømat Karmsund for etablering av foredlingsbedrift for krabbe, fisk og reker på Husøy i Karmøy kommune.

I vår vurdering har vi lagt vekt på virksomhetens utslipp av lukt og den totale luktbelastningen ved Husøy, samt virksomhetens utslipp til vann og utslipp fra forbrenningsanlegg.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven § 11.

Varsel om saksbehandlingsgebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 5, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Åkra Sjømat Karmsund skal derfor betale et gebyr på kr 74 800,- for Statsforvalterens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes til Statsforvalteren innen to uker fra mottak av dette brevet.

Bakgrunn

Åkra Sjømat Karmsund vil etablere en foredlingsbedrift for krabbe, fisk og reker på Husøy i Karmøy kommune. Årlig produksjon av ferdigvarer er 3350 tonn fordelt på 245 dager med 14 tonn ferdig produkt per dag i gjennomsnitt.

Forurensing fra fiskeforedlingsbedrifter er regulert i forurensningsforskriften kapittel 26. Bedriften er beskrevet som et *stort anlegg* i samsvar med forurensningsforskriften § 26-1, som innebærer et forbruk på minst 1000 tonn råstoff per år.

Selv om virksomheten er forskriftsregulert, kan Statsforvalteren kreve at virksomheten skal ha særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11 når særlige forhold tilsier det. På Husøy er det flere virksomheter som har utslippstillatelse fra Statsforvalteren, og som bidrar med forurensning til luft og sjø. Selv om Åkra Sjømat har en lavere produksjonskapasitet enn de andre fiskeforedlingsbedriftene på Husøy, så vil utslippene fra Åkra Sjømat medføre en økning i den samlede utslippsmengden ved Husøy. Statsforvalteren konkluderte derfor at det foreligger særlige forhold som tilsier at Åkra Sjømat Karmsund måtte søke om særskilt utslippstillatelse.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Statsforvalteren sin vurdering

Vi har nedenfor gitt Statsforvalterens vurdering av søknaden. Vår vurdering omfatter virksomhetens utslipp til luft og vann, sett i sammenheng med eksisterende utslipp fra industriområdet på Husøy. I vår vurdering har vi også tatt hensyn til helsekonsekvensutredningen som ble gjennomført i 2022, og som gir et bilde på totalbelastningen for omkringliggende naboer ved Husøy.

Begrunnelse for vedtaket

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Forurensningspotensialet fra Åkra Sjømat er hovedsakelig knyttet til utslipp av prosessvann og utslipp til luft i form av lukt og avgasser fra forbrenningsanlegg. I tillegg vil drift av anlegget medføre avfallsprodukter.

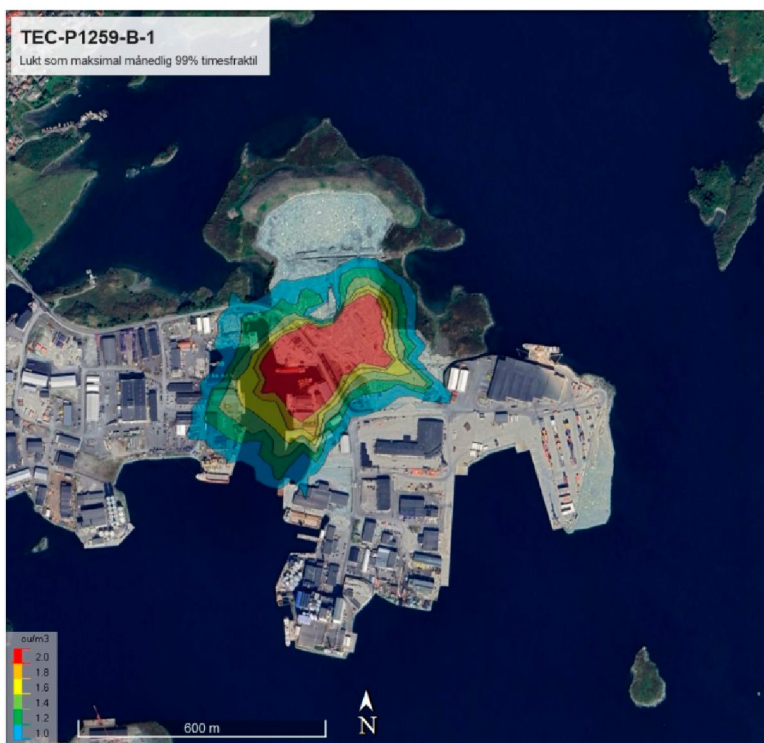
Utslipp til vann

Søker har opplyst at anlegget vil ha et relativt lite utslipp av vann. Det er anslått et utslipp på 10 m³/h som snittverdi når det er drift. Utslipet vil renses gjennom fettavskiller og sil med 1 mm åpning før utslipp til felles utslippsledning, der det blandes med ca. 1500 m³/time annet vann og slippes ut i Karmsundet på 36 meters dyp. Søker har opplyst at ved normal drift vil pH-verdi ligge nær vanlig sjøvann med 7,9-8,1. Temperaturene er ventet å være 8-10 °C. Videre har søker opplyst at prosessvannet ikke vil inneholde stoffer som er på den norske prioritetslisten over miljøgifter, listen over prioriterte stoffer i vannforskriften vedlegg VIII, listen over vannregionspesifikke stoffer, kandidatlisten i Reach eller godkjeningsordningen i Reach. Det inneholder heller ikke stoffer som er akutt giftige, bioakkumulerende eller tungt nedbrytbare.

Utslipp til luft

Anlegget vil ha utslipp til luft i form av lukt fra prosess og utslipp av dampkjel på 2 MW. Utslipp fra forbrenningsanlegget reguleres av forurensningsforskriften kapittel 27, og søker har opplyst at utslippet vil følges opp med prøvetaking i samsvar med forskriften.

For å estimere utslipp av lukt, har søker opplyst at det er gjennomført emisjonsmålinger ved en lignende fabrikk, Hitramat, på Hitra. Denne fabrikken er større. Søker har opplyst at luktanalysen er gjennomført akkreditert etter EN13725. Det er modellert forventet utslipp av lukt fra anlegget basert på dette. Det forventes at grenseverdien blir 1 ou_E/m³ som maksimal månedlig 99 % timefraktil. Søker har opplyst at det vil bli gjennomført luktrisikooanalyse og akkrediterte luktanalyser med tilhørende spredningsberegninger for å sikre at omkringliggende naboer ikke vil oppleve lukt fra fabrikkens som overstiger 1 ou_E/m³.

Figur 1 Estimert spredning av lukt fra anlegget. Emisjonsdata er fra tilsvarende produksjon på Hitra, mens værdata og terrengdata er lokale. Lukt fra anlegget ventes ikke å nå bebyggelse utenfor industriområdet. Figur hentet fra søknad.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelige kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypes utbredelse og økologisk tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

I området rundt Husøy er det registrert observasjoner av fuglearter av særlig stor forvaltningsinteresse, eksempelvis toppskarv, svartand, sjøorre og havørn. Videre er det registrert observasjoner av fjeld, storskarv, havelle og teist, som er fuglearter av stor forvaltningsinteresse. Det kan være ålegras i området og i tillegg er det registrert tareskogforekomster, som er viktige områder for fisk og sjøfugl.

Åkra Sjømat Karmsund søker om å etablere seg i et område som er regulert til industri, og som allerede er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep. Det er derfor ikke sannsynlig at det omsøkte anlegget ville gjort ytterligere skade på naturmangfoldet.

Vurdering etter vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Det omsøkte anlegget vil ha utslipp til vannforekomsten Karmsundet-Kopervik (vannforekomst-ID 02422040102-C). Økologisk tilstand er ifølge Vann-nett vurdert å være i tilstandsklasse «moderat», og den kjemiske tilstanden «dårlig». Ifølge Vann-nett er nye tiltak vurdert som nødvendig for å nå god miljøtilstand, og det er risiko for at målet ikke nås.

Søker har opplyst at utslippskomponentene i prosessvannet fra Åkra Sjømat stammer fra prosessering av marine råstoff. Videre har søker opplyst at utslippet av prosessvann er begrenset samt at det vil renses før utslipp. Søker anfører at det vil være god innblanding ute i hovedstrømmen og at utslippet derfor vurderes som akseptabelt. Videre har søker opplyst at det ikke er utført spredningsberegninger av utslippet, men har opplyst at utslippet vil være 0,2 l/s.

Utslippet fra Åkra Sjømat vil være svært lite sammenlignet med eksisterende bedrifter på Husøy. Likevel vil utslipp av prosessvann fra bedriften medføre tilførsel av organiske stoffer til resipienten. Vannforskriften begrenser adgangen til å gi tillatelse til ny aktivitet, jf. vannforskriften §§ 4 og 12. Det kan blant annet ikke gis tillatelse til ny aktivitet dersom det fører til at miljømål ikke nås. Vannforskriften § 12 sier at ny aktivitet i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes:

- a) Nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller
- b) Ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøstanden i en vannforekomst fra svært god til god tilstand.

Selv om Åkra Sjømat har et begrenset utslipp, kan ikke Statsforvalteren se at vilkårene i vannforskriften for å gi tillatelse til ny aktivitet er oppfylt.

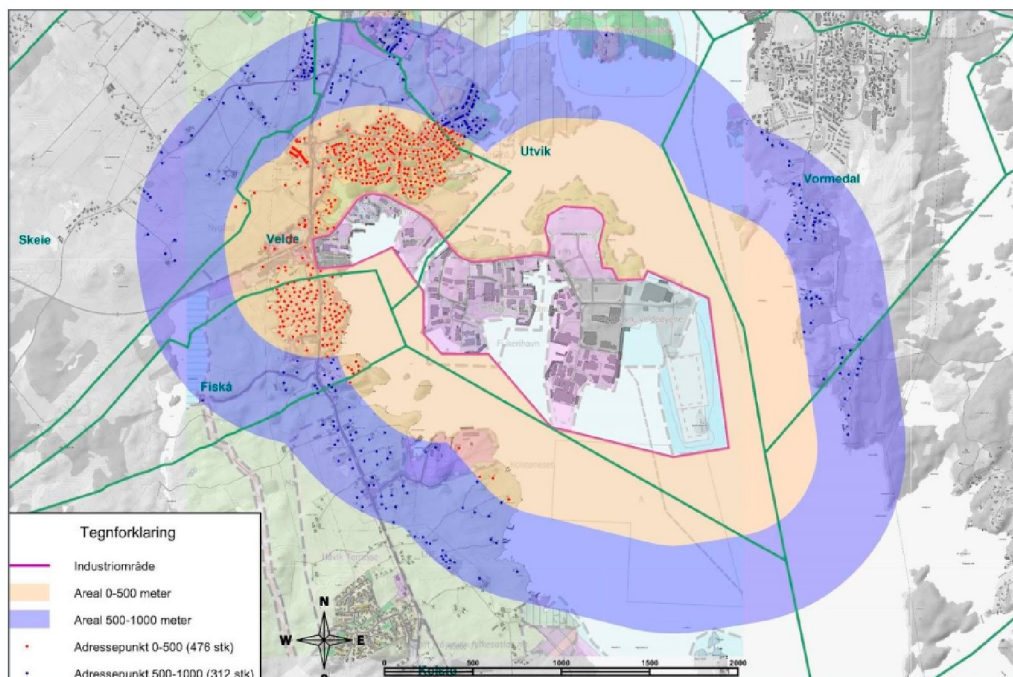
Samfunnsmessige hensyn

Det omsøkte anlegget vil medføre nye arbeidsplasser ved Husøy, og bedriften produserer produkter som er etterspurt i markedet. Videre vil anlegget bidra til utvikling av industriområdet på Husøy.

Vurdering av helsekonsekvensutredning for Husøy

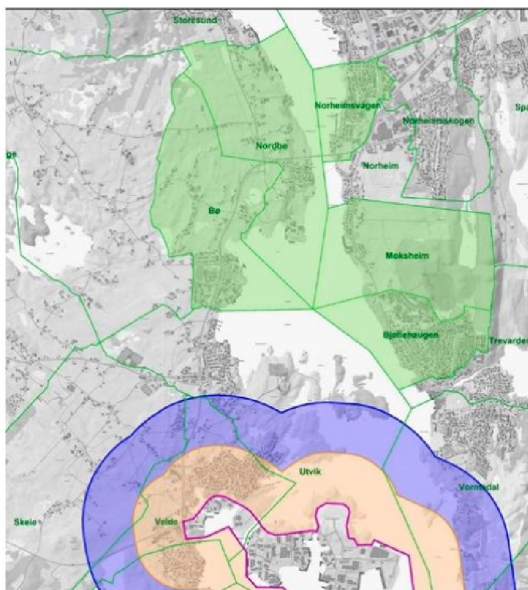
Helsekonsekvensutredning Husøy ble gjennomført i 2022 etter vedtak i Karmøy kommunestyre. Bakgrunnen for helsekonsekvensutredningen er at Karmøy kommune ønsket å få oversikt over det totale bildet av miljøfaktorer som boligområder nær industriområdet på Husøy kan påvirkes av.

Utredningen er gjennomført av Norconsult AS. Helsekonsekvensutredningen er gjennomført som en spørreundersøkelse utført av Respons Fakta AS. Spørsmålene er utviklet av Norconsult AS i samarbeid med kommunen og Respons Fakta AS. Spørreundersøkelsen ble gjennomført i mai 2022. Spørreundersøkelsen ble utført i 2 områder, kalt sone 1 (Husøy indre) og sone 2 (Husøy ytre).

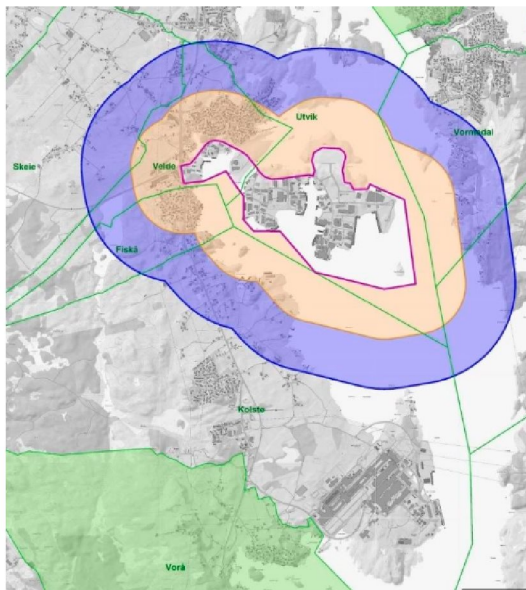

Figur 2 Utvalg av eiendommer/adressepunkt for telefonundersøkelsen med avstandsbuffer 500 (sone 1) og 1000 meter (sone 2) fra industriområdene. Figur hentet fra helsekonsekvensutredning gjennomført av Norconsult AS.

Et referanseområde ble også valgt utenfor disse som innbefatter Vorå, Nordbø, Bø, Norheimsvågen, Moksheim og Bjøllehaugen. Referanseområdet ligger såpass langt unna Husøy at dette brukes som et sammenligningsgrunnlag på hva som er generell ulempe/plage i området, slik at man kan skille ut det som spesifikt kommer fra Husøy.

Figur 4 Sone 1 og sone 2 med referanseområder i nord (lysegrønn). Figur hentet fra helsekonsekvensutredning gjennomført av Norconsult AS

Figur 3 Sone 1 og sone 2 med referanseområder i sør (lysegrønn). Figur hentet fra helsekonsekvensutredning gjennomført av Norconsult AS.

Spørreundersøkelsen inneholdt 40 spørsmål som 400 respondenter har svart på. Undersøkelsen har rettet seg til voksne over 18 år med lokalt registrert mobilnummer. Disse er fordelt på 3 områder (sone 1, sone 2 og referanseområdet).

Den generelle trivselen i nærområdene til Husøy er svært høy med 92 % av 150 respondenter i sone 1 og 89 % av 93 respondenter i sone 2 som svarte at de trives svært godt eller ganske godt.

42 % av de 150 respondentene i sone 1 opplever nærhet til industriområdet som utfordrende. I sone 2 er dette tallet 33 % av respondentene. I referanseområdet er det til sammenligning 11 % som svarer det samme av de 157 respondentene.

Videre følger de viktigste funnene for lukt:

- I sone 1 er det 12 % av 150 personer som opplever plagsom lukt svært ofte. Det er 19 % som opplever plagsom lukt ganske ofte og 38 % svarer noen ganger. I sone 2 er det 4 % av 93 personer som opplever plagsom lukt svært ofte. Det er 13 % som opplever plagsom lukt ganske ofte og 33 % svarer noen ganger. Til sammen er det 31 % av 150 personer som svarer svært ofte eller ganske ofte i sone 1, 17 % av 93 personer i sone 2 og 3 % av 157 personer i referanseområdet.
- I sone 1 svarer 35 % av hele utvalget på 150 personer at det er ved spesielle vindretninger at det lukter mest. I sone 2 sier 58 % av 93 personer det samme, mens i referanseområdet er det 6 % av 157 personer som opplever det samme.
- I sone 1 er det 35 % av totale utvalget på 150 personer som sier at lukt påvirker deres trivsel i svært stor grad eller i stor grad. I sone 2 er det 31 % av 93 personer som sier at lukt påvirker deres trivsel i svært stor grad eller stor grad. I referanseområdet er dette tallet 6 %.

- På spørsmål om lukt påvirker deres helse svarer 17 % av totale utvalget på 150 personer i sone 1 at lukt påvirker deres helse i svært stor grad eller i stor grad. I sone 2 er det 9 % av 93 personer som sier at lukten påvirker deres helse i svært stor grad eller i stor grad. I referanseområdet er dette tallet 2 % av 157 personer.
- Av de spurte som har svart at lukt påvirker ens helse i sone 1 er det 19 % av hele utvalget på 150 personer som svarer at de opplever at helsen påvirkes den måten at lukt påvirker humøret. Tilsvarende er det 12 % av 93 personer i sone 2 som mener det samme og 2 % av 157 personer i referanseområdet.
- Det er 11 % i sone 1 som sier de får søvnproblemer pga. lukt, 6 % sier det samme i sone 2 og 1 % i referanseområdet.

Statsforvalteren registrerer at det er betydelig forskjell på opplevelsen av plagsom lukt mellom områdene rundt Husøy og referanseområdet. Lukt er den miljøfaktoren som flest i sone 1 og sone 2 nevner som mest plagsom både for trivsel og helse. I sone 1 sier 35 % at deres trivsel påvirkes i svært stor grad eller i ganske stor grad. 17 % sier også at lukten påvirker helsen i svært stor grad eller i ganske stor grad. I sone 2 er disse tallene henholdsvis 32 % for trivsel og 10 % for helse. Til sammenligning er det i referanseområdet 6 % som oppgir at deres trivsel påvirkes i svært stor grad eller i ganske stor grad, og 2 % som oppgir at deres helse påvirkes i svært stor grad eller i ganske stor grad.

Ifølge helsekonsekvensutredningen er de selvoppgitte helseeffektene i forbindelse med lukt at det påvirker humøret, er irriterende, gir mindre overskudd, gir kvalme, søvnproblemer, vondt i holdet og man får lyst til å flytte. Statsforvalteren vurderer at helsekonsekvensutredningen dokumenter at den totale luktbelastningen medfører utfordringer for befolkningen, og Statsforvalteren konkluderer med at den totale luktbelastningen ved Husøy ikke kan økes.

Vurdering av eksisterende luktbelastning ved Husøy

I forbindelse med helsekonsekvensutredningen er det gjort spredningsberegninger av lukt fra produksjonen ved Karmsund Protein, Pelagia Karmsund Fiskemel, BioMar og Seagarden. Bedriftene har utslippstillatelse fra Statsforvalteren i Rogaland. Grenseverdien for luktinnemisjon hos nærmeste eller mest utsatte nabo er gitt i tabellen under.

Bedrift	Grenseverdi*
Karmsund Protein	1 ou _E /m ³
BioMar	1 ou _E /m ³
Seagarden	0,6 ou _E /m ³
Pelagia Karmsund Fiskemel	1 ou _E /m ³

*angitt som maksimal månedlig 99 % timefraktil

Spredningen av lukt varierer fra måned til måned ut ifra produksjonsmengden hos bedriftene, samt meteorologiske faktorer som vindretning, vindhastighet, temperatur mm.

Resultatene viser at det er ingen naboer som utsettes for luktkonsentrasjoner over 1 ou_E/m³, som er gitt som anbefalt grenseverdi hos nærmeste eller mest utsatte nabo i luktveileder TA-3019. 1 ou_E/m³er definert som konsentrasjonen av en lukt der 50 % av en populasjon kan fornemme at den er til stede.

Selv om luktmålinger fra bedriftene på Husøy har holdt seg innenfor immisjonsgrensen som er fastsatt i tillatelsen, har det de siste årene blitt registrert et stort antall klager i klageportalen TOM. Ved en gjennomgang av klager fra 2019 til 2023, er det registrert til sammen 1747 klager. Tabellen under viser fordeling av klagene etter årstall.

År	Antall klager
2019	707
2020	541
2021	250
2022	156
2023*	93

*Antall klager registrert t.o.m. mai 2023

Tallene viser at det har vært en nedgang i antall klager i 2021 og 2022. Denne nedgangen må også ses i sammenheng med at det har vært betydelig nedgang i produksjon av fiskemel disse årene. Vi understreker at dette er en overordnet gjennomgang av antall klager, og har ikke tatt hensyn til at flere klager kan være innenfor samme lukttime, eller at klagene også omhandler andre forhold enn lukt.

Ved vurdering av resultatene fra luktmålinger ved Husøy, er det også viktig å vurdere usikkerheten knyttet til målingene. Ifølge luktveileder TA-3019 er usikkerhet i all form for luktkartlegging relativt høy. Ved datamodellert spredningsberegning som dokumentasjonsmetode er usikkerheten som oftest en faktor 2. En rapportert verdi på $2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil hos en nabo representerer dermed i beste fall en verdi i intervallet $1\text{-}4 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Denne usikkerheten er like mye et bilde på hvordan vi mennesker sanser forskjellig, som et bilde på usikkerheten i måling og modellering. Det største bidraget i denne usikkerhetsvurderingen kommer fra selve luktmålingen.

Immisjonsgrensene som allerede er fastsatt for de eksisterende bedriftene på Husøy, innebærer også at den totale luktbelastningen kan øke betraktelig, og fortsatt være ansett som lovlig forurensning. Selv om de enkelte bedriftene på Husøy kun trenger å forholde seg til sine respektive immisjonsgrenser, så må Statsforvalteren som forurensningsmyndighet også ta hensyn til den totale luktbelastningen som i teorien er tillatt ved Husøy. Vi regulerer lukt av hensyn til omkringliggende naboer. Som følge av dette må vi derfor legge vekt på naboene sin opplevelse av lukt når vi vurderer etablering av ny aktivitet som har luktutslipp ved Husøy.

Vurdering av utslipp fra forbrenningsanlegg

Forurensningsforskriftens kapittel 27 regulerer utslipp fra mellomstore forbrenningsanlegg, dvs. anlegg med nominell tilført termisk effekt fra og med 1 MW og inntil 50 MW ved forbrenning av faste, flytende og gassformige brensler. Søker har opplyst at det planlagte forbrenningsanlegget blir omfattet av dette kapittelet.

Beskrivelsen av anlegget og installert effekt er utydelig og det opereres med ulike tall. I søknadens punkt 6 står det at «Energibehovet til bedriften vil være 5 MWh/år. Det vil bli benyttet naturgass som energikilde for damp og oppvarming.» Dette kan lett misoppfattes til at tilført effekt er 5 MW. I søknadens punkt 4 står det at «Fabrikken vil ha utslipp til luft i form av lukt fra prosess og utslipp av dampkjel på 2 MW». I punkt 2 står det at «Energibehovet til bedriften er estimert til å være 5 MWh/år, fordelt på 2,5 MW strøm og 2,5 MW naturgass» og at «... brennermodul som har kapasitet på 4500 kg per time. Effekt ut fra kjele er beregnet til ca. 3 MW...». Det siste innebærer at tilført termisk effekt ligger

over 3 MW. Vi regner også med at brennermodulens kapasitet ikke er 1500 kg gass per time, men mengden produsert varmtvann.

Forurensningsforskriften § 27-4 omhandler meldeplikt og et forbrenningsanlegg kan ikke starte opp før det har mottatt melding fra forurensningsmyndigheten om at det er registrert. Basert på meldingen fra tiltakshaver, skal Statsforvalteren avgjøre om anlegget kan starte opp. Det kreves innsending av spesifikke opplysninger om anlegget og disse er listet opp i vedlegg 1 i kapittel 27. Statsforvalteren kan avslå etablering av et forbrenningsanlegg dersom særlige forhold tilsier det, for eksempel hensynet til lokal luftkvalitet.

En vesentlig del av meldingen fra tiltakshaver, er spredningsberegninger for å fastsette skorsteinshøyden, jf. § 27-8. Dette skal gjøres på bakgrunn av utslippsmengder, bakgrunnskonsentrasjoner og de ugunstigste spredningsforhold som kan forekomme. Dette innebærer at anlegget blir belastet maksimalt, at en velger meteorologiske forhold som er meget ugunstige, at en bygger både terreng og bygninger inn i modellen, at en vurderer et tilstrekkelig stort influensområde (opp til 5 – 7 km), og at en inkorporerer både bakgrunnskonsentrasjoner og nærliggende industriutslipp, som kan påvirke den lokale luftkvaliteten. Selve skorsteinshøyden skal beregnes slik at bidraget fra forbrenningsanlegget normalt ikke overskrider 50 % av differansen mellom de luftkvalitetskriterier som til enhver tid er anbefalt av helse- og forurensningsmyndighetene, og bakgrunnsverdien. Dette kriteriet innebærer at en vurderer det maksimale timeutslippet opp mot beregnede grenseverdier.

Den aktuelle etableringen på ca. 2,5 – 3 MW er liten i forhold til den tilførte termiske effekten som nabobedriftene utgjør på nær 95 MW til sammen. Utslippene fra disse bedriftene vil prege den lokale luftkvaliteten og må tas med ved spredningsberegningene. Bare en av disse bedriften har fått utført en spredningsberegning. I det tilfellet ble det konkludert med at tillatt NO₂-konsentrasjon er bakgrunnskonsentrasjonen på 30 µg NO₂/m³ pluss et bidrag på 35 µg NO₂/m³ fra den aktuelle bedriften. Det vises at ved bruk av naturgass vil NO₂-nivået ligge på 40 – 60 µg NO₂/m³ i det tilgrensende industriområdet. Dersom en legger på NO₂-utslippene fra nabobedriftene, er det svært sannsynlig at en overskrider de aktuelle luftkvalitetskriteriene. Dermed kan det være vanskelig for andre som skal benytte et fyringsanlegg, å etablere seg. Dette vil gjelde det omsøkte tiltaket. Det vil eventuelt være nødvendig med en tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 27-5, siste ledd.

Konklusjon

Statsforvalteren konkluderer med at virksomheten ikke er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulemperne ved virksomheten sammenholdt med fordeler og ulemper virksomheten for øvrig vil medføre, gir vi avslag på Åkra Sjømat sin søknad om utslippstillatelse. I vår vurdering har vi lagt vekt på virksomhetens utslipp av lukt og den totale luktblastningen ved Husøy, samt virksomhetens utslipp til vann og utslipp fra forbrenningsanlegg.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Høring

Statsforvalteren har sendt søknaden på høring til berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår samt berørte naboer. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider, samt offentlig kunngjort i Haugesunds Avis.

Nedenfor følger en kort oppsummering av uttalelsene og bedriftens kommentar til disse. Statsforvalteren har vurdert uttalelsene og kommentarene ved behandling av søknaden.

Karmlund Velforening sin uttalelse av 11.02.2023

Karmlund Velforening uttaler at eksisterende luktnivå og antall utslippstillatelser ved Husøy allerede er langt over akseptabelt nivå, og viser til helsekonsekvensvurderingen som blant annet sier at 35 % oppgir at de er berørt i stor grad eller svært stor grad. Videre kommenterer Karmlund Velforening at lukten av kokt krabbe er noe annet enn «fordervet fisk», men stiller seg likevel negativt til en økning av totalbelastningen ved Husøy. Karmlund Velforening skriver også at luktmålingene må ses bort fra, ettersom de kun er basert på en enkelt måling uten å vurdere usikkerhetsmomenter. Avslutningsvis uttaler Karmlund Velforening at de generelt er positive til utbygging og arbeidsplasser på Husøy, men de mener at kvoten for bedrifter som lukter, støyer og forurenses til sjø er brukt opp.

Veldetun Velforening sin uttalelse av 17.02.2023

Veldetun Velforening uttaler at de er negative til at det tillates mer utslipp fra Husøyområdet. De viser til at det allerede er dokumentert til dels store plager fra beboerne i naboene og de er bekymret for en økning i akkumulerte utslipp fra tilsvarende industri. Videre skriver Veldetun Velforening at økende etablering ved Husøy har medført økte plager samlet sett, til tross for tidligere lovnader om at naboer ikke ville bli berørt. Veldetun Velforening kommenterer også at det bør settes en øvre grense for totale akkumulerte utslipp fra Husøy, og at nyetableringer ikke bør tillates før slikt system er på plass. Avslutningsvis skriver Veldetun Velforening at de er bekymret for økende støy fra ny aktivitet, spesielt på kvelds- og nattestid.

Åkra Sjømat sin kommentar i brev av 20.03.2023

Åkra Sjømat kommenterer at de har respekt for at enkelte naboer er bekymret for luktforurensningen som periodevis oppleves fra Husøy, men understreker at det ikke er faglig grunnlag for naboens bekymringer når det gjelder Åkra Sjømat sin planlagte virksomhet.

Åkra Sjømat viser til at det er dokumentert gjennom beregninger at virksomheten til Åkra Sjømat ikke vil ha merkbar konsekvens på omgivelsene. Sammenlignet med annen fiskeforedlingsvirksomhet på Husøy, vil Åkra Sjømat ha mindre variasjon i kvalitet på råstoffet («fordervet fisk» som det omtales som i Karmlund Velforening sitt høringsutspill), mindre toleranse for variasjon i prosessen, og liten risiko for diffuse utslipp. Anlegget som skal benyttes er topp moderne og oppfyller alle standardkrav som stilles til denne type virksomhet.

Åkra Sjømat kommenterer også at luktutslipp aldri har vært opplevd som et problem for Åkra Sjømat sitt søsterselskap på Hitra, Hitramat AS. Hitramat har aldri fått klager fra naboer.

Til Veldetun Velforening sin høringsuttalelse vedrørende støy, bemerkes det at virksomheten ikke vil medføre økt støy. Åkra Sjømat viser til at offentlige og lovpålagte støynivåer vil bli overholdt, det vil

ikke bli brukt anlegg eller maskiner som skaper nevneverdig støy. Det vil bli benyttet støyreducerende løsninger på vifte og i aggregat.

Åkra Sjømat kommenterer at det vil være urimelig, usaklig og vilkårlig dersom manglende tillit til andre aktører på Husøy, skulle gå ut over Åkra Sjømat. Virksomheten tar naboens bekymringer på alvor, og vil ta tilbakemeldingene med seg i den daglige driften av virksomheten.

Karmøy kommune sin uttalelse av 03.03.2023

Karmøy kommune har sendt uttalelse fra miljørådgiver og avdeling for folkehelse. Kommunen kommenterer at det er positivt at Åkra Sjømat vil redusere utslippet til Karmsundet. Kommunen kan ikke se at utslippet av rensset prosessvann vil gi nevneverdige effekter for nærområdet utover normalen.

Karmøy kommune kommenterer at situasjonen på Husøy har vært opplevd som problematisk av mange innbyggere når det gjelder luktutslipp. Basert på helsekonsekvensutredningen fra 2022 og områdets historikk bør man være tilbakeholden når det gjelder etablering av næring som gir mer luktutslipp på Husøy. Kommunen skriver at det er viktig å se samlet luktbelastning for naboer til industriområdet under ett. Videre kommenterer kommunen at utslippet fra Åkra Sjømat sin planlagte virksomhet skal ha liten innvirkning på eksisterende luktbilde i området, og lukten vil sannsynligvis ha en annen, mindre sjenerende karakter enn eksisterende luktutslipp. Kommunen legger til grunn at de utførte spredningsmodelleringene for samlet luktbelastning er reliable og at gjeldende anbefalte grenseverdier ikke blir overskredet ved en eventuell utslippstillatelse til Åkra Sjømat.

Åkra Sjømat sin kommentar i brev av 20.03.2023

Åkra Sjømat viser til at høringsuttalelsen fra Karmøy kommune underbygger totalt sett bedriften sitt syn på saken. Uttalelsen viser forståelse for at den samlede luktsituasjonen på Husøy påvirker nærbeboere. Det konkluderes likevel med at det faglige grunnlaget for å nekte etablering av akkurat Åkra Sjømat sin virksomhet, ikke er til stede.

Åkra Sjømat viser til kommunens uttalelse om at i henhold til anslagene og planene som framkommer i søknaden, «*vil utslipp til sjø være minimalt i forhold til totalt utslipp for industriområdet på Husøy*». Kommunen kan heller ikke se at utslippet av rensset prosessvann vil gi nevneverdige effekter for nærområdet utover normalen.

Videre viser Åkra Sjømat til kommunens uttalelse om at utslipp fra Åkra Sjømats planlagte fabrikk vil ha liten innvirkning på nåværende luktbilde i området og at lukten sannsynligvis vil ha en annen, mindre sjenerende karakter enn eksisterende luktutslipp.

Statsforvalteren sin kommentar til høringsuttalelsene

Videre følger vår vurdering av punktene som har blitt belyst i høringsuttalelsene:

Resultat fra luktmålinger

Karmlund Velforening har kommentert at luktmålingene må ses bort fra, ettersom de blant annet kun er basert på en enkelt måling. Statsforvalteren har ikke innvendinger mot metoden som er brukt i forbindelse med målingene, og vi anser metodikken til å være i samsvar med luktveileder TA-3019. Det må likevel tas hensyn til usikkerheten knyttet til målingene, og resultatene fra helsekonsekvensutredningen og den totale summen av klager fra naboer gir et annet bilde av totalbelastningen. Dette har vi også vektlagt i vår vurdering.

Grenseverdi for samlet luktutslipp

Veldetun Velforening har kommentert at det bør settes en øvre grense for totale akkumulerte utslipp fra Husøy. Statsforvalteren har forståelse for at en slik regulering er ønskelig, men Statsforvalteren kan kun regulere utslipp fra den enkelte virksomhet. Dersom det skal fastsettes en felles immisjonsgrense for hele industriområdet, må det gjøres i en reguleringsplan etter plan- og bygningsloven. Det er kommunen som er myndighet etter plan- og bygningsloven.

Klagerett

Åkra Sjømat og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Jan Meling
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

PURENVIRO AS	Tormod Gjestlands veg 16	3936	PORSGRUNN
ADVOKATFIRMAET BERNGAARD AS	Beddingen 8	0250	OSLO
VELDETUN VELFORENING	c/o Morten Stranden Prestanesbakken 63	4262	AVALDSNES
Karmlund Velforening Karmøy kommune	Postboks 167	4291	KOPERVIK